

Το ΤΕΕ τάσσεται αναφανδόν υπέρ της εφαρμογής (και θα τα στηρίξει) μέτρων και διαδικασιών που διασφαλίζουν τη διαφάνεια στη λειτουργία όλων των τομέων δράσης του δημόσιου τομέα, διευρύνουν τη Δημοκρατία και διευκολύνουν όλους τους πολίτες στις καθημερινές συναλλαγές με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Αυτά, μεταξύ άλλων, αναφέρονται σε κείμενο που στάλθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, **Κάρολο Παπούλια**, τον Πρωθυ-

πάρχοντα της κυβέρνησης, στους φορείς οι οποίοι, δόλου τυχαία, είναι θεσμοθετημένοι σύμβουλοι της Πολιτείας».

Τον περασμένο Φεβρουάριο (αλλά και το 2006) με πρωτοβουλία του οργάνωσε ημερίδες, με αποκλειστικό σκοπό τη διερεύνηση του «οδικού χάρτη» και των θεμελιωδών πρακτικών για τη δημιουργία και την καθιέρωση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα, με βάση τις διεθνείς πρακτικές και το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης.

ονόμασε το 2008), οργάνωσε σε όλη την Ελλάδα δράσεις που στρέφονταν ουσιαστικά ενάντια στην αδιαφάνεια και τη διαφθορά.

Το ΤΕΕ θεωρεί ότι είναι δυνατόν να εφαρμοστούν άμεσα μέτρα και διαδικασίες που θα διασφαλίζουν τη διαφάνεια, σε μια σειρά τομέων που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τους πολίτες, φυσικά και τους διπλωματούχους μηχανικούς. Τέτοιοι είναι:

- Οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες
- Η ανάθεση μελετών και κατασκευής δημόσιων έργων
- Οι προμήθειες και η παροχή υπηρεσιών
- Οι προσλήψεις προσωπικού
- Οι φορολογικές υπηρεσίες

Τομείς, οι οποίοι, επί σειρά ετών, αποτυπώνονται σε εκθέσεις διεθνών οργανισμών αλλά και στις ετήσιες του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ως «θερμοκήπια» της διαφθοράς. Με έναν τρόπο, όμως, που καταδεικνύει τους τελικούς φυσικούς αυτουργούς, αποκρύπτει, όμως, από τη συνείδηση των πολιτών τα αίτια και τις αφετηρίες αυτών των φαινομένων.

Το ΤΕΕ θεωρεί ότι αδιαφάνεια,

Το ΤΕΕ υπέρ των μέτρων που διασφαλίζουν ουσιαστικά τη διαφάνεια

πουργό, **Γεώργιο Παπανδρέου**, τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης και πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας, **Αντώνη Σαμαρά**, τη Γενική Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, **Αλέκα Παπαρήγα**, τον πρόεδρο του ΛΑΟΣ, **Γεώργιο Καρατζαφέρη**, και τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ και πρόεδρο του Συνασπισμού, **Αλέξη Τσίπρα**.

Θυμίζουμε ότι στο σχετικό πρόσφατο, αλλά και απώτερο παρελθόν, επανειλημμένα και εγγράφως –με διάφορες αφορμές– το ΤΕΕ έχει επισημάνει το χαμηλό βαθμό διαφάνειας και αξιοκρατίας στη Δημόσια Διοίκηση.

Λίγες ημέρες πριν από τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές, σε υπόμνημα, το οποίο παρέδωσε σε όλα τα κόμματα, μεταξύ άλλων, το ΤΕΕ τόνισε ότι «έχουμε ανάγκη από το “βάθεμα και το πλάτεμα” της δημοκρατίας και αυτό θα επιτευχθεί εφόσον καταστήσουμε πιο έγκυρες και πλούσιες τις διαδικασίες της διαφάνειας, της αξιοκρατίας, των ελέγχων, κάτι που προσπατεί την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή, την παραχώρηση “εδάφους” στους φορείς οι οποίοι εκφράζουν μεγάλα

Το 2008 για το ΤΕΕ ήταν χρονιά διάδοσης της ανάγκης να υπάρχουν προδιαγραφές, να εισαχθεί η τυποποίηση στα προϊόντα, να τηρούνται κανόνες υπέρ της ποιότητας του παραγόμενου έργου, να έχουν άμεση πρόσβαση στη γνώση αυτών όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Το ΤΕΕ στη διάρκεια του Έτους Τυποποίησης (όπως

Προτάσεις

Το ΤΕΕ έχει προτείνει κατά καιρούς στους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες και στη Βουλή, συγκεκριμένες τροποποιήσεις νόμων, Π.Δ., αλλά και μέτρα και διαδικασίες. Ως παράδειγμα, θυμίζουμε σήμερα, συνοπτικά, συγκεκριμένους τομείς, όπως:

- **Την καθιέρωση της e-Πολεοδομίας**, δηλαδή το πέρας στην ηλεκτρονική εποχή. Τα προγράμματα και οι εφαρμογές που έχουν προωθηθεί με τη συνηγορία του ΤΕΕ έχουν αστοχήσει σε μεγάλο βαθμό. Η απλοποίηση και αυτοματοποίηση των διαδικασιών των Πολεοδομικών Υπηρεσιών, η κωδικοποίηση της νομοθεσίας και η δημιουργία ενός συ-

στήματος γεωγραφικών πληροφοριών ανά ιδιοκτησία θα πρέπει να ολοκληρωθούν το συντομότερο.

- **Τη διαφάνεια στα δημόσια έργα**, με τη δημοσιοποίηση όλων των προκηρύξεων μελετών και κατασκευών μέσω του διαδικτύου και την καθιέρωση «δελτίου ταυτότητας έργου» που θα είναι προσβάσιμο για όλους τους πολίτες. Το ΤΕΕ ζητά τη σύσταση Παρατηρητηρίου για τα έργα που εκτελούνται, καθώς και την έγκαιρη δημοσιοποίηση κυλιόμενου προγράμματος μελετών που θα προκηρυσσονται ανά εξάμηνο.

- **Την ποιοτική και ποσοτική αναθεώρηση στόχων του ΕΣΠΑ** (στρατηγικό επίπεδο) όσο και των ΕΠ (επιχειρησιακά

ντάσσονται τα έργα υποδομής, αλλά και η παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Έτσι δεν αντιμετωπίζεται ένα βασικό, χρόνιο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, η παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών.

- Δεν είναι ποσοτικά επαρκής για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων έργων υποδομής, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας, δεδομένων και των διαχρονικών δομικών προβλημάτων του ΠΔΕ.

Οι εκτιμήσεις αυτές απορρέουν α-

κοινωνική αποτελεσματικότητά του.

- Για μια ακόμα χρονιά, στους τομείς οικισμός - περιβάλλον, εγχειροβελτιωτικά έργα και ύδρευση - αποχέτευση, που η χρηματοδότησή τους είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των έργων υποδομής της χώρας, καθώς και σε άλλους παραγωγικούς τομείς όπως η έρευνα - τεχνολογία και η ενέργεια, οι δαπάνες τόσο ως ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των δαπανών του ΠΔΕ, όσο και σε απόλυτους αριθμούς, είναι χαμηλές,

Οι ανεπάρκειες και αβεβαιότητες του Προϋπολογισμού σε ένα flash memory

Ο Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην ενεργοποίηση της οικονομίας, αλλά και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που απορρέουν από το οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης που οδήγησε στη σημερινή οικονομική κρίση της χώρας. Ωστόσο, από την εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού του 2010 προκύπτει ότι αυτός ο ρόλος θα είναι και πάλι περιορισμένος. Η διεθνής οικονομική κρίση, σε συνδυασμό με την εξαιρετικά άσχημη εικόνα του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημοσιονομικού χρέους, δημιουργούν δύσκολες συνθήκες ικανοποίησης των στόχων του. Έτσι, ο προϋπολογισμός αυτός έχει χαρακτηριστεί ως μεταβατικός, γεγονός που θα απαιτήσει σημαντικές αναθεωρήσεις. Οι αναθεωρήσεις αυτές δεν οφείλονται μόνο στη γενικότερη και βαθιά ύφεση στην οποία θα περιέλθει η οικονομία έως το τέλος του 2010, αλλά και στο γεγονός της ανάγκης για υψηλότερες δαπάνες για συντάξεις και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Οι βασικοί στόχοι του Προϋπολογισμού για το 2010 είναι:

Α) Η αποτροπή του δημοσιονομικού εκτροχιασμού της ελληνικής οικονομίας, με την επαναφορά του δημοσιονομικού ελλείμματος σε μονοψήφιο ποσοστό επί του ΑΕΠ.

Β) Η εξασφάλιση της αξιοπιστίας του Κρατικού Προϋπολογισμού, δεδομένης της πρωτοφανούς απόκλι-

σης μεταξύ των προϋπολογισθέντων ποσών για το 2009 και των εκτιμήσεων για τις τελικές πραγματοποιήσεις.

Όμως, με τη λογική αυτή τίθενται σημαντικοί περιορισμοί στην επίτευξη βασικών στόχων της μακροοικονομικής πολιτικής, ιδιαίτερα σε περίοδο ύφεσης, όπως η ενίσχυση της ζήτησης στην οικονομία, μέσω της εφαρμογής μιας αντικυκλικής πολιτικής η οποία θα οδηγεί σε αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, που με τη σειρά του θα αυξήσει την κατανάλωση και τις επενδύσεις και, συνεπώς, το ΑΕΠ και την απασχόληση. Δευτερευόντως, με το σχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2010, δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν αναδιανεμητικοί στόχοι, καθώς οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας ικανοποιούν πρώτα το κριτήριο της «δημοσιονομικής ουδετερότητας».

Αξίζει, επιπλέον, να σημειωθεί ότι, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και κυρίως των πιέσεων που δέχεται η ελληνική κυβέρνηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τίθεται το ερώτημα του κατά πόσο ο Κρατικός Προϋπολογισμός για το 2010 θα αποτελέσει στην πράξη το εργαλείο βάσης του οποίου θα εφαρμοστεί η δημοσιονομική πολιτική.

Συνοπτικά, ο Κρατικός Προϋπολογισμός του 2010:

- Δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «αντικυκλικός» με στόχο την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας και του διαθέσιμου εισοδήματος.

- Δεν είναι ποιοτικά επαρκής, καθώς δεν θέτει αναπτυξιακές προτεραιότητες, στις οποίες θα πρέπει να ε-

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

πό την έκθεση - ανάλυση που συνέταξε η Ομάδα Εργασίας την οποία συγκρότησε το ΤΕΕ, ειδικά για τη μελέτη των δεδομένων του προϋπολογισμού και ενόψει της συζήτησης στη Βουλή. Στην εκ 40 σελίδων έκθεση, μεταξύ άλλων, επισημαίνονται τα εξής:

- Η αναμενόμενη άσχημη εικόνα της πραγματικής οικονομίας απαιτεί, και έτσι προβλέπεται, ενίσχυση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

- Ο προϋπολογισμός είναι αβεβαίος εάν μετουσιωθεί στην πράξη, αφού οι στόχοι διατήρησης του ελλείμματος κάτω από το 10% του ΑΕΠ (με στόχο το 9,1%) και ο κοινωνικός του χαρακτήρας πολύ δύσκολα αναμένεται να ικανοποιηθούν. Επιπλέον, υπάρχει σημαντική πιθανότητα τα πραγματοποιηθέντα έσοδα, στο τέλος του 2010, να υπολείπονται σημαντικά από τα προϋπολογιζόμενα, κυρίως λόγω της αισιόδοξης εκτίμησης των φορολογικών εσόδων.

- Η άποψη ότι το ελληνικό κράτος είναι ένα «ακριβό κράτος» δε θεμελιώνεται αφού, βάσει των στοιχείων της Eurostat, η συνολική δαπάνη του ελληνικού κράτους διαμορφώνεται σε χαμηλότερα επίπεδα από αυτά της ΕΕ-27. Αντίθετα, αποδεικνύεται η χαμηλή

- Από την περιφερειακή κατανομή του ΠΔΕ δεν μπορεί να διαπιστωθεί κάποια συνεκτική πολιτική ενίσχυσης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών.

- Η ενίσχυση των Δημοσίων Επενδύσεων (μικρών και μεγάλων) στους κατάλληλους τομείς, για την προώθηση της ανάπτυξης με περιβαλλοντικές προτεραιότητες, είναι επιβεβλημένη, με τη διάθεση πρόσθετων πόρων για έργα περιφερειακά και ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού με τη συνοδεία των απαιτούμενων κατευθύνσεων από την Κεντρική Διοίκηση (υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Εσωτερικών κατά κύριο λόγο), ώστε, πέρα από την κάλυψη της χρηματοδότησης των συνεχιζόμενων έργων, να προκηρυχθούν άμεσα και να ανατεθούν νέα έργα των παραπάνω κατηγοριών.

- Καθίσταται επιβεβλημένη η αναγκαιότητα να γίνει άμεσα εξυγίανση του ΠΔΕ με τον εντοπισμό έργων μη επενδυτικού χαρακτήρα, καθώς και έργων που «λιμνάζουν» και είναι αμφιβόλου πλέον χρησιμότητας. Το ίδιο αναγκαίο είναι να γίνουν διαφανείς και να απλοποιηθούν οι διαχειριστικές διαδικασίες που αφορούν το ΕΣΠΑ, να αναθεωρηθούν οι προτεραιότητές του. Παράλληλα, να προχωρήσει η ολοκληρωμένη και αξιόπιστη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προηγούμενων ΚΠΣ και Προϋπολογισμών, ώστε να μην ανακυκλώνονται με μαθηματική ακρίβεια τα ίδια σφάλματα.

- Είναι αναγκαίο να προχωρήσουμε στη σύνταξη μακροχρονίων ΠΔΕ (π.χ.

πενταετών) στη βάση ενός μακρο-πρόθεσμου, πλάνου, σχεδιασμού.

- Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας, η έκθεση της Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ προτείνει:

- Σημαντική αύξηση του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

- Εικουχρονισμό και αλλαγή του θεσμικού πλαισίου κατάρτισης - εκτέλεσης και χρηματοδότησης του ΠΔΕ. Στο πλαίσιο εξυγίανσης του ΠΔΕ απαιτείται λεπτομερής έλεγχος όλων των ενταγμένων έργων και προγραμμάτων, προκειμένου να διαγραφούν και να απενταχθούν οι μη επενδυτικές δραστηριότητες και δαπάνες, καθώς και οι δαπάνες κάλυψης λειτουργικών αναγκών.

- Επανακαθορισμό των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, συνεπώς και των επενδύσεων του Δημοσίου, προσδιορισμό κριτηρίων για την κατηγοριοποίηση έργων και προγραμμάτων με εθνικό - περιφερειακό - τοπικό χαρακτήρα.

- Ενίσχυση του περιφερειακού χαρακτήρα του ΠΔΕ.

- Επιλογή κατά προτεραιότητα, σε επίπεδο προγραμματισμού, αλλά και εκτέλεσης, έργων και δαπανών που δημιουργούν άμεσα θέσεις εργασίας, για την αντιμετώπιση της επαπειλούμενης αύξησης της ανεργίας. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην επιλογή έργων κατασκευαστικού χαρακτήρα, οι δαπάνες των οποίων δημιουργούν μεγάλη προστιθέμενη αξία, έχουν άμεσα ευνοϊκά αποτελέσματα στην πραγματική οικονομία και επηρεάζουν θετικά το ισοζύγιο πληρωμών.

Κατά τους συντάκτες της έκθεσης είναι σκόπιμο, στην προσπάθεια ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας, να ληφθούν επίσης μέτρα για την:

- Ολοκλήρωση των «έργων - γέφυρες» του Γ΄ ΚΓΣ προκειμένου να ξεκινήσει η απρόσκοπτη χρηματοδότηση έργων του ΕΣΠΑ.

- Αναθεώρηση και επίσηυση του ΕΣΠΑ 2007-2013, με στόχο την ενίσχυση των τομέων της πράσινης ανάπτυξης, σύμφωνα με τις προτάσεις που έχει ήδη καταθέσει το ΤΕΕ.

- Τροποποίηση του Ν. 3614/2007, με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών. Παράλληλα, πρέπει να προω-

θηθεί η κατάτμηση των προγραμμάτων, προκειμένου να διαμορφωθούν ευέλικτες δράσεις, χαμηλού προϋπολογισμού, που μπορούν να απορροφηθούν συντομότερα.

- Υλοποίηση των αναλυτικών προτάσεων του ΤΕΕ για την προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων, τη στήριξη του κατασκευαστικού τομέα, την εξοικονόμηση ενέργειας, τον χωροταξικό - πολεοδομικό σχεδιασμό, οι οποίες δεν έχουν υλοποιηθεί και οι οποίες πρέπει να αποτελέσουν άμεση προτεραιότητα.

Το ΤΕΕ επισημαίνει ότι, παρά την προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί για την αντιμετώπιση των άμεσων

οικονομικών προβλημάτων, η αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης της χώρας είναι, επίσης, άμεση αναγκαιότητα. Αυτή η αλλαγή θα πρέπει να στηρίζεται πρώτα απ' όλα στη βελτίωση της οργάνωσης και της τεχνολογικής ετοιμότητας στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, άρα στην αύξηση της απασχόλησης και του ρόλου των επιστημόνων, όπως άλλωστε παρατηρείται στο σύνολο σχεδόν των χωρών της Ευρώπης την περίοδο της οικονομικής κρίσης¹.

1. *Labour market and the economic crisis* (http://epb.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-05112009-BP/EN/3-05112009-BP-EN.PDF)

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης της Ομάδας Εργασίας βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ - Γραφείο Τύπου, Δελτία Τύπου.

Άμεση αντίδραση του ΤΕΕ στην κατολίσθηση στα Τέμπη

Άμεσα αντέδρασε το ΤΕΕ στη μεγάλη κατολίσθηση που σημειώθηκε στα Τέμπη στις 17 Δεκεμβρίου και είχε ως συνέπεια να διακοπεί επ' αόριστον η κυκλοφορία επί του βασικού εθνικού δρόμου της χώρας, αλλά και να θρηνεί ο τεχνικός

- **Σπύρος Καβουνίδης**, γεωτεχνικός

- **Πάυλος Μαρίνος**, καθηγητής Τεχνικής Γεωλογίας του ΕΜΠ

- **Γεώργιος Τσιαμπάος**, αναπληρωτής καθηγητής Τεχνικής Γεωλογίας του ΕΜΠ

- **Δημήτρης Ρόζος**, επίκουρος

κόσμος την απώλεια ενός εξέχοντος Ιταλού διπλωματούχου μηχανικού, με πολύχρονη συμμετοχή σε σημαντικά έργα της χώρας μας, του **Σέρτζιο Σιάι**.

Με απόφαση του προέδρου του ΤΕΕ, **Γιάννη Αλαβάνου**, και σε συνεργασία με τον πρόεδρο του ΕΜΠ, **Κωνσταντίνο Μουτζούρη**, συγκροτήθηκε επιτροπή ειδικών επιστημόνων, προκειμένου να διερευνηθούν τα αίτια και οι συνθήκες της μεγάλης κατολίσθησης, οι τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου, το οποίο είναι από τα σοβαρότερα που έχουν σημειωθεί ποτέ στη χώρα μας.

Στην επιτροπή μετέχουν οι:

- **Γεώργιος Γκαζέτας**, καθηγητής Εδαφομηχανικής ΕΜΠ

Καθηγητής Τεχνικής Γεωλογίας του ΕΜΠ, στέλεχος του ΙΓΜΕ

Η επιτροπή ανέλαβε, μετά και από επιτόπια διερεύνηση, να συντάξει για λογαριασμό του ΤΕΕ έκθεση πραγματογνωμοσύνης, συμβάλλοντας έτσι στις προσπάθειες των αρμόδιων υπηρεσιών για την ταχύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος, το οποίο έχει «κόψει» την Ελλάδα στα δυο, με πολύ σοβαρές επιπτώσεις στη διακίνηση του πληθυσμού και των προϊόντων.

Έως την ώρα που άρχιζε η εκτύπωση του τεύχους -μόλις τρεις ημέρες μετά το δυστύχημα-, όπως είναι ευνόητο, δεν είχε κατατεθεί το πόρισμα της επιτροπής.

Σε εγρήγορση βρίσκεται το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, καθώς η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει μια επίθεση διαβουλεύσεων σε θέματα που αφορούν τους μηχανικούς, ενώ παράλληλα παρατηρείται μια εισαγόμενη (από ΕΕ) κατά μέτωπο επίθεση σε ό,τι αφορά τη δράση των μηχανικών.

Αυτό, μεταξύ άλλων, υπογράμμισε ο Πρόεδρος της Δ.Ε. του ΤΕΕ, **Γιάννης Αλαβάνος**, μιλώντας κατά τη διάρκεια της τελευταίας συνε-

ποίηθηκε στο Λαύριο και στην οποία συζητήθηκαν η διασπορά των Πολυτεχνικών Σχολών, η ίδρυση νέων, καθώς και οι νέες ειδικότητες μηχανικών. Στο ίδιο θέμα αναφέρθηκε ο β' Αντιπρόεδρος της «Α» ΤΕΕ, **Γιώργος Ζερβάκης**, καθώς και ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πολιτικών Μηχανικών, **Βασίλης Οικονομόπουλος**.

Στη συνέχεια μίλησε για το ασφαλιστικό ζήτημα και τη σχετική συζήτηση που γίνεται στη Δ.Ε.,

επάγγελμα του μηχανικού δραστηριοτήτων (στεγαστικά προϊόντα – πράσινη ανάπτυξη).

- Απαιτείται άμεση νομοθετική ρύθμιση και αναδρομική πληρωμή στο ΤΣΜΕΔΕ των διαφυγόντων εσόδων από όλες τις δραστηριότητες παραγωγής έργου, όπως ΣΔΙΤ και συμπράξεις παραχώρησης.

- Εξορθολογισμός των στρεβλών εισφορών του νόμου 3518/2006 των μισθωτών συνδεδεμένων που εντάχθηκαν στο ΤΣΜΕΔΕ μετά την 1-1-93, ύστερα από την εκπόνηση ειδικής αναλογιστικής μελέτης.

- Άμεση καταβολή από το κράτος των οφειλών του

από την τριμερή χρηματοδότηση, που σε απόλυτες τιμές ξεπερνούν τα 400.000.000 ευρώ».

Και ακόμη προσδιόρισε τους βασικούς άξονες:

«Για μας η λύση για το ασφαλιστικό σύστημα είναι αλληλένδετη με την οικονομική ανάπτυξη και τις διαρθρωτικές αλλαγές που απαιτούνται στην ελληνική οικονομία, συνδυασμένη με την απασχόληση.

- Ο προσχηματικός διάλογος με διαδικασίες -express, που φαίνεται να υιοθετεί και αυτή η κυβέρνηση, οδηγεί μαθηματικά σε λύσεις πρόχειρες, επιφανειακές και αποσπασματικές.

- Η πραγματική οικονομία κλίμακας πριν υλοποιηθούν και λειτουργήσουν οι ουσιαστικές διαρθρωτικές αλλαγές στους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, επιτυγχάνεται μέσω της ενοποίησης επιμέρους δευτερευόντων κλάδων που συνθέτουν τα ασφαλιστικά ταμεία. Τέτοιοι κλάδοι είναι οι επικουρικοί, εφάπαξ παροχών και φυσικά ο κλάδος Υγείας.

- Απαιτείται πρώτα η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός του υφισταμένου και αναχρονιστικού θεσμικού πλαισίου αναλογιστικών μελετών.

- Απαιτείται, επίσης παρακολούθηση της πορείας και των αναλογιστικών ελλειμμάτων όλων των νέων ΦΚΑ μέσω της λειτουργίας αναλογιστικού παρατηρητηρίου στον καθέναν από αυτούς».

Τέλος, προς τα μέλη της «Α» μίλησε σχετικά με το σύστημα Δημοσίων Έργων στη χώρα μας το μέλος της Δ.Ε., **Μάρκος Σιούνας**, ο οποίος και επισήμανε ότι η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει ότι θα ασχοληθεί με όλους τους τομείς (διαφάνεια, τιμολογία, τρόπο ανάδειξης αναδόχου, θεσμικό πλαίσιο παραγωγής Δημοσίων Έργων, Μητρώο Κατασκευαστών κ.ά.) και γι' αυτό είναι αναγκαίος ένας επαρκής χρόνος διαβούλευσης.

Κατά τη διάρκεια, εξάλλου, της συνεδρίασης, έγινε ομόφωνα αποδεκτή η ανακήρυξη ως

Ημέρες δράσης και επαγρύπνησης για το ΤΕΕ

δράσης της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ, που πραγματοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2009.

Τα θέματα της οικονομίας, της διαφάνειας, της απασχόλησης, της ανεργίας, του ασφαλιστικού, του φορολογικού, της αυθαίρετης δόμησης, της ενέργειας, της Παιδείας, των επαγγελματικών δικαιωμάτων, είναι ζητήματα για τα οποία καλείται όχι μόνο να πάρει θέση το ΤΕΕ, αλλά και για πολλά από αυτά να δράσει προς όφελος των διπλωματούχων μηχανικών. Ο κ. Αλαβάνος αναφέρθηκε και στην πληθώρα δράσεων που έχει αναπτύξει αυτήν την εποχή το ΤΕΕ και στις δρομολογημένες δραστηριότητες.

Ο αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας του ΤΕΕ **Στάθης Τσέγκος**, ενημέρωσε τα μέλη της Αντιπροσωπείας για τη σύνοδο των πρυτάνεων, των κοσμητόρων και του ΤΕΕ, που πραγματο-

το μέλος της Διοικούσας, **Σπύρος Μακέδος**.

«Για μας τους μηχανικούς -είπε- είναι ξεκάθαρο ότι:

- Το ΕΤΑΑ αποτελεί ένα γραφειοκρατικό ασφαλιστικό μόρφωμα μη βιώσιμο, που μας κοστίζει πρόσθετο λειτουργικό κόστος 1.200.000 ευρώ ετησίως.

- Απαιτείται η ανεξαρτητοποίηση του κλάδου κύριας σύνταξης και του τομέα – διευθυνσης εγγυοδοσίας από το ΕΤΑΑ και η ένταξή τους στο προηγούμενο καθεστώς του ΤΣΜΕΔΕ.

- Απαιτείται η ανεξαρτητοποίηση της λειτουργίας του κλάδου ειδικών παροχών από το ΕΤΑΑ.

- Απαιτείται η ενεργητική και ασφαλής ανεξάρτητη διαχείριση μέρους του αποθεματικού του ΤΣΜΕΔΕ, με τη δημιουργία φιλικών προς το

Στην έναρξη της συνεδρίασης της τελευταίας Αντιπροσωπείας ήταν παρόντες οι:

Β. Αγγελίδου, Λ. Αθανασάκης, Ζ. Αθουσάκης, Π. Ακρτιδής, Ι. Αλαβάνος, Σ. Αλεξιάδης, Α. Αμανατίδης, Α. Αναγνωστάκη, Γ. Αναγνωστάκης, Π. Αντιβαλίδης, Ν. Ασπράγγαθος, Λ. Αυγερίκος, Α. Αυγερινού, Ο. Βαγγελιάτου, Α. Βασιλειάδης, Κ. Βλάσσης, Ι. Βόρδος, Δ. Βώβος, Δ. Γαλάνης, Ν. Γαλλιδάκης, Ι. Γαμβρίλης, Κ. Γιαννακόπουλος, Γ. Γρηγοριάδης, Α. Γρηγορόπουλος, Γ. Γρηγορόπουλος, Ε. Δρακάκης, Κ. Ζάμπας, Γ. Ζερβάκης, Ν. Ζώκας, Π. Ηλιάδης, Γ. Ηλιόπουλος, Ι. Θεοδωράκης, Γ. Ιωαννίδης, Ν. Ιωνάς, Ε. Καλαβρός, Σ. Καμαριώτης, Γ. Κατσαρός, Ν. Καφφές, Ν. Κοϊμτσιδης, Β. Κοτρώνης, Α. Κοτσώνης, Κ. Κουρνιώτης, Κ. Κρεμαλής, Θ. Κρητικός, Ι. Κυριακόπουλος, Σ. Κυριακόπουλος, Δ. Κωτούλας, Σ. Λεούσης, Κ. Μακέδος, Ν. Μακράκης, Χ. Μακρής, Ν. Μακρόπουλος, Σ. Μαλακατέ, Γ. Μανσούρ, Χ. Μαραβέας, Ν.

Μαρσέλλος, Π. Μαυρουδής, Α. Μοροπούλου, Σ. Μουγιάκος, Π. Μουρμούρης, Β. Μπαλαμίτσας, Α. Μπέγκα, Δ. Μπογιατζής, Ε. Μπονατάκη, Α. Μπούμης, Β. Μπούρας, Χ. Μπούρας, Α. Νόνας, Ρ. Ντώνας, Β. Οικονομόπουλος, Γ. Παπαδόπουλος, Θ. Παπαδόπουλος, Ι. Παπαδόπουλος, Θ. Πέρκα, Π. Πετρίδου, Π. Πιπτός, Α. Πρέσβελος, Ι. Πρέσβελος, Α. Πρωτονοτάριος, Ι. Πρωτονοτάριος, Ι. Ρούσσο, Π. Σαββίδου-Καραμπίνη, Α. Σαφάκας, Π. Σγαρδέλης, Θ. Σιακούλης, Χ. Σινάνης, Μ. Σιούνας, Γ. Σπαγκούρος, Κ. Σπηλιόπουλος, Χ. Σπίρτζης, Γ. Στασινός, Γ. Στεργίου, Γ. Τρουλλινός, Ε. Τσέγκος, Ι. Τσιάφης, Γ. Τσουκαλάς, Δ. Τσουρέκας, Α. Φίλιππας, Ι. Φούρκας, Μ. Φώλας, Ι. Φωτάκης, Μ. Χαμπάκης, Α. Χάραρη, Ε. Χηράκη και Γ. Παπακωνσταντίνου. Επίσης, παρέστησαν οι Πρόεδροι των Περιφερειακών Τμημάτων ΤΕΕ Ανατ. Μακεδονίας Κ. Αντωνιάδης και Ανατ. Κρήτης Π. Ιωνιτάκης.

επιτίμου μέλους του ΤΕΕ, του ΠΜ και καθηγητή του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας «Davis», **Γιώργου Τσομπάνογλου**, ύστερα από τη διαδικασία δημόσιας πρόσκλησης προς όλα τα μέλη της «Α», τα Περιφερειακά Τμήματα και όλους τους φορείς των μηχανικών για σχετικές προτάσεις. Τον κ. Τσομπάνογλου πρότεινε το Π. Τ. ΤΕΕ - Ανατ. Κρήτης και όπως, μάλιστα, τόνισε ο πρόεδρός του, **Πέτρος Ινωτάκης**, το θέμα αυτό εκκρεμούσε επί 15 χρόνια. Ο κ. Τσομπάνογλου, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο κ. Ινωτάκης, είναι γνωστός διεθνώς ως μια εξέχουσα επιστημονική προσωπικότητα με μοναδικό συγγραφικό έργο σε περιβαλλοντικά ζητήματα, που αξιοποιείται από εκατομμύρια τεχνικών σ' όλο τον κόσμο, ενώ επί σειρά ετών προσφέρει αφιλοκερδώς υπηρεσίες τόσο στο ΤΕΕ Αν. Κρήτης, όσο και σε άλλους φορείς της Ελλάδος. Ο κ. Ινωτάκης, μάλιστα, ζήτησε από το Σώμα ο τίτλος του επιτίμου μέλους να αποδοθεί στον κ. Τσομπάνογλου από τον πρόεδρο της Αντιπροσωπείας, **Ιωάννη Θεοδωράκη**, κατά την ανάλογη τελετή που θα πραγματοποιηθεί από το Περιφερειακό Τμήμα.

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκαν οι θέσεις του ΤΕΕ σχετικά με το Ν/Σ για την προστασία των δασών και δασικών εκτάσεων του ν. Αττικής, που επιλήγησαν από τις πυρκαγιές του 2009, οι οποίες και έγιναν αποδεκτές κατά πλειοψηφία.

Τέλος, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος «Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης ΤΕΕ 2010-2020», η συνεδρίαση έληξε, καθώς τέθηκε θέμα έλλειψης απαρτίας από τα μέλη της «Α»: Γ. Γρηγοριάδη, Γ. Παπαδόπουλο, Ν. Ζώκα, Ν. Ασπράγγαθο, Α. Αυγερινού και Ν. Μακρόπουλο. Κατά την καταμέτρηση που ακολούθησε παρόντες ήταν οι: Ζ. Αθουσάκης, Χ. Ακρπίδης, Ι. Αλαβάνος, Π. Αντιβαλίδης, Ν. Ασπράγγαθος, Α. Αυγερινού, Ο. Βαγγελάτου, Α. Βασιλειάδης, Ι. Βόρδος, Γ. Γρηγοριάδης, Γ. Γρηγορόπουλος, Ε. Δρακάκης, Γ. Ζερβάκης, Ν. Ζώκας, Ι. Θεοδωράκης, Ε. Καλαβρός, Ν. Καφφές, Κ. Κρεμαλής, Θ. Κρητικός, Ι. Κυριακόπουλος, Κ. Μακέδος, Ν. Μακράκης, Χ. Μακρής, Γ. Μανσούρ, Ν. Μαρσέλλος, Α. Μπούμης, Β. Μπούρας, Ρ. Ντώνας, Β. Οικονομόπουλος, Γ. Παπαδόπουλος, Θ. Παπαδόπουλος, Ι. Παπαδόπουλος, Γ. Παπακωνσταντίνου, Θ. Πέρκα, Π. Πετρίδου, Π. Πιπτός, Α. Πρέσβελος, Α. Σαφάκας, Π. Σγαρδέλης, Χ. Σινάνης, Μ. Σιούνας, Μ. Σπηλιώτης, Χ. Σπίρτζης, Ε. Τσέγκος, Ι. Τσιάφης και Ε. Χηράκη, οι οποίοι και ήταν λιγότεροι από τα 50 άτομα που απαιτείται για την απαρτία της «Α».

Κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών δημόσιων έργων θα πρέπει να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια στις σχετικές διαδικασίες, με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Αυτό τονίζει ο πρόεδρος του ΤΕΕ, Γ. Αλαβάνος, με επιστολή του προς τους υπουργούς Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Γ. Ραγκούση, και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Δ. Ρέππα, με αφορμή τη διενέργεια ταυτόχρονα σε δήμους της Αττικής 11 διαγωνισμών για την κατασκευή βρεφονηπιακών σταθμών με το σύστημα «μελέτη – κατασκευή». Αναλυτικότερα, ο πρόεδρος του ΤΕΕ επισημαίνει:

Πληροφορηθήκαμε ότι στις 15-12-2009 πρόκειται να διεξαχθούν, ταυτόχρονα, σε πολλούς Δήμους της Αττικής (Μάνδρας, Περιστερίου, Αχαρνών, Καισαριανής, Υμηττού, Μαρκοπούλου,

από τεχνογνωσίες ή άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα ή σε έργα με ιδιομορφίες ως προς τον τρόπο και τις φάσεις κατασκευής τους ή αν κρίνεται σκόπιμος ο συνδυασμός βελτίωσης ή ολοκλήρωσης ή αναθεώρησης υπάρχουσας μελέτης της υπηρεσίας με την κατασκευή ή αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων.

Στην προκειμένη περίπτωση, παρά το γεγονός ότι υφίσταται η απαιτούμενη απόφαση του αρμόδιου υπουργού, ωστόσο δεν πληροίται η βασική προϋπόθεση, η οποία ορίζεται στο προαναφερόμενο άρθρο, ήτοι της ιδιομορφίας του έργου, του ειδικού τρόπου κατασκευής ή μεθοδολογίας, για τις οποίες θα απαιτηθεί ιδιαίτερη τεχνογνωσία. Οι βρεφονηπιακοί σταθμοί αποτελούν συνήθη έργα και η κατασκευή τους χαρακτηρίζεται ως απλή.

Περατέρω, το γεγονός ότι κατά την ίδια ημερομηνία θα διεξαχθούν ταυτό-

Να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον

Άνω Λιοσίων, Βύρωνα, Αυλώνα, Χαϊδαρίου και Κρουονερίου) 11 διαγωνισμοί, με το σύστημα της μελέτης – κατασκευής με κατ' αποκοπήν εργολαβικό αντάλλαγμα, για την ανέγερση βρεφονηπιακών σταθμών. Σας έχει ήδη αποσταλεί και το υπ' αρ. πρωτ. 3694/987/1257/21103/2340/ 17.11.2009 έγγραφο από το σύνολο των εργοληπτικών οργανώσεων, το οποίο αναφέρεται στο εν λόγω θέμα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Ν. 3669/2008, για την επιλογή του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κατασκευών της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ. Επιπρόσθετα, στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι το εν λόγω σύστημα εφαρμόζεται στις περιπτώσεις έργων που επιδέχονται ειδικούς τρόπους κατασκευής ή μεθόδους που καλύπτονται

από δημοπρασίες στην ίδια περιφέρεια, έργων παρομοίων προϋπολογισμών και απαιτήσεων, πλήττει σοβαρά τον υγιή συναγωνισμό και τη διαφάνεια, δεδομένου ότι θα είναι αδύνατη η συμμετοχή περισσότερων εργοληπτών στα επιμέρους έργα.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι, παρά το γεγονός ότι τα συγκεκριμένα κτίρια είναι παρόμοια και είναι του ίδιου περιόδου εμβαδού, ωστόσο οι προβλεπόμενοι προϋπολογισμοί παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις. Το γεγονός αυτό θα έπρεπε να διερευνηθεί περαιτέρω.

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερόμενα και με δεδομένο ότι, κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών, θα πρέπει να διασφαλίζεται η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια στις σχετικές διαδικασίες των έργων, με γνώμονα πάντοτε το δημόσιο συμφέρον, παρακαλούμε να εξετάσετε με προσοχή το συγκεκριμένο θέμα, καθώς και στις ακόλουθες ημέρες επίκειται η δημοπράτηση και πολλών νέων παρόμοιων έργων.

Την ανάγκη να σχεδιαστούν και να προγραμματιστούν μέτρα, που συνδέονται με τις άμεσες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής υπογραμμίζει το ΤΕΕ σε ολοκληρωμένο κείμενο θέσεων που δημοσιοποίησε με αφορμή την παγκόσμια σύνοδο του ΟΗΕ στην Κοπεγχάγη. Τα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων, που ενδιαφέρουν άμεσα τον τεχνικό κόσμο, αφορούν, μεταξύ άλλων:

- στην εκπόνηση χωροταξικών σχεδίων που θα συνεκτιμούν τις κλιματικές εξελίξεις,
- στην αποτελεσματικότερη διαχεί-

Μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής

ριση και χρήση των υδατικών πόρων,

- στην προσαρμογή των προδιαγραφών κατασκευής έργων υποδομής, ώστε να είναι ανθεκτικά στις μελλοντικές κλιματικές συνθήκες,
- στην κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων και στην ανύψωση αναχωμάτων για την προστασία από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας,
- στην ανάπτυξη δασικών ειδών και δασοκομικών πρακτικών λιγότερο ευάλωτων στις αλλαγές του κλίματος κ.ά.

Το ΤΕΕ επισήμανε ότι η Ελλάδα παράγει το 2% των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ωστόσο, στο επόμενο διάστημα η χώρα μας θα πρέπει να επεξεργαστεί πολιτικές σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή -που κατ' ουσίαν εμπεριέχουν όλα τα περιβαλλοντικά θέματα που ούτως ή άλλως πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά. Ταυτόχρονα, πρέπει να τηρηθούν οι υποχρεώσεις της χώρας έναντι του πλαισίου μέτρων της ΕΕ για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή, που είναι:

1. Μείωση κατά 20% των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου μέχρι το 2020, συγκριτικά με τα επίπεδα εκπομπών του 1990.
2. Το 18% της ενέργειας μέχρι το 2020 να προέρχεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

3. Να υπάρξει κατά 20% εξοικονόμηση ενέργειας έως το 2020.

4. Τα καύσιμα των μεταφορών να περιλαμβάνουν βιοκαύσιμα σε ποσοστό 10%. Η καλλιέργεια των βιοκαυσίμων πρέπει να γίνεται υπό όρους περιβαλλοντικής συμβατότητας και αποτροπής επιπτώσεων στην παραγωγή τροφίμων.

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ

Παράλληλα, γίνεται αναφορά στις νέες προκλήσεις της «πράσινης οικονομίας» για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Η στροφή στην οικονομία των χαμηλών εκπομπών σημειώνεται χαρακτηριστικά ότι αποτελεί πρόκληση και ευκαιρία, καθώς θα οδηγήσει σε οικολογικές καινοτομίες και σε καθαρές νέες τεχνολογίες και προϊόντα, που θα αναζωογονήσουν και θα δώσουν συμβατή με το περιβάλλον διάσταση στην οικονομία, δημιουργώντας νέες προϋποθέσεις οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας. Η μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών προϋποθέτει: αλλαγή προτεραιοτήτων, εκσυγχρονισμό και εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου,

υιοθέτηση χρηματοδοτικών και διοικητικών εργαλείων και αλλαγή νοοτροπίας. Ενδεικτικοί τομείς, όπου δημιουργούνται θέσεις εργασίας και σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, είναι η διαχείριση των αποβλήτων, η πρόληψη και ο έλεγχος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η ανακύκλωση, η ενέργεια, στους τομείς της εξοικονόμησης και των ΑΠΕ, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος, η ανάπτυξη των αστικών περιοχών, η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, ο οικουρισμός, οι καθαρές τεχνολογίες, οι μεταφορές, οι καινοτόμοι τρόποι παραγωγής υπηρεσιών κ.ά.

Η πολιτική προστασία

Λόγω της αβεβαιότητας της εκδήλωσης της κλιματικής αλλαγής, προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί από το κράτος στην οργάνωση της ετοιμότητας επέμβασης και αποκατάστασης. Προς τούτο είναι ακόπιμο να αναπτυχθούν εργαλεία, όπως:

- η ανάπτυξη μεθόδων και μοντέλων για την εκτίμηση και πρόβλεψη των κινδύνων,
- η εκτίμηση των επιπτώσεων στην υγεία και των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων,
- η χαρτογράφηση των ευάλωτων

περιοχών, με κριτήριο τα είδη των επιπτώσεων,

- η δορυφορική και επίγεια παρατήρηση για την υποστήριξη τεχνολογιών διαχείρισης κινδύνου,
- η προστασία περιοχών της χώρας που αναμένεται να πληγούν από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας.

Το Παρατηρητήριο Ανασυγκρότησης των πυρόπληκτων περιοχών του ΤΕΕ έχει προτείνει -και η πρόταση αυτή είχε και την αποδοχή και υποστήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας- τη δημιουργία ενός Εθνικού – Ενιαίου Φορέα Αποκατάστασης και Ανασυγκρότησης από φυσικές καταστροφές. Ο φορέας αυτός θα έχει ως στόχο τόσο την πρόληψη, όσο και την αποτελεσματική αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον, θα μεριμνά για τη σύνταξη αντίστοιχων προγραμμάτων και θα συνεργάζεται και θα κινητοποιεί για την υλοποίησή τους τους επιμέρους φορείς και υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης, της Περιφέρειας και της Αυτοδιοίκησης.

Συγκεκριμένες προτάσεις για μέτρα, δράσεις και νέες πολιτικές, που πρέπει να ακολουθηθούν στους τομείς που σχετίζονται με την οικονομία, την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κλιματική αλλαγή, διατυπώνει το ΤΕΕ. Αναλυτικότερα:

Ενέργεια

Στον τομέα της ενέργειας, εκτός από την παραγωγή χαμηλότερης ισχύος που απαιτείται για την εξοικονόμηση ηλεκτρισμού στη βιομηχανία και

στις κατασκευές, οι βραχυπρόθεσμες μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μπορούν να επιτευχθούν κυρίως μέσω της αντικατάστασης των τεχνολογιών υψηλού άνθρακα με περισσότερη παράκτια αιολική ενέργεια, βιομάζα και γεωθερμική ενέργεια (ΑΠΕ). Η υποστήριξη πρέπει να γίνει από νέα έξυπνα δίκτυα ηλεκτρισμού και ενεργειακά συστήματα, τα οποία θα μεγιστοποιούν την ικανότητα χρήσης ενέργειας από τον άνεμο και τα φωτοβολταϊκά. Στη χώρα μας την προώθηση των ΑΠΕ πρέπει να ακολουθήσει ενημέρωση των πολιτών.

Βιομηχανία

Στο βιομηχανικό τομέα μπορεί να επιτευχθεί εξοικονόμηση ενέργειας της τάξης του 25% μέσω της διαδικασίας βελτιστοποίησης του συστήματος ψύξης, άντλησης, εξαερισμού και συμπιεσμένου αέρα, που ήδη διατίθεται στην αγορά. Η εξοικονόμηση θερμότητας προέρχεται από τη διάδοση των διαθέσιμων τεχνολογιών, όπως εισα-

Τομείς παρέμβασης σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο

γωγή ενζύμων, την ανάκτηση θερμότητας, τη μόνωση και την επαρκή εξάτμιση. Το μερίδιο ευθύνης της βιομηχανίας εντοπίζεται στις εκπομπές CO₂, καθώς και στις εκπομπές φθοριούχων ενώσεων. Στη χώρα μας η προσαρμογή των εγκαταστάσεων των πλέον ρυπογόνων βιομηχανικών κλάδων στις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, με στόχο τον περιορισμό των εκπομπών ρύπων και την εξοικονόμηση ενέργειας είναι αδήριτη ανάγκη. Μόνο για το 1/3 των βιομηχανιών έχουν εκδοθεί οι σχετικές αποφάσεις και η χώρα παραπέμπεται στο ΔΕΚ για καθυστέρηση στην εφαρμογή της Οδηγίας IPPC για τον ολοκληρωμένο έλεγχο της ρύπανσης από τη βιομηχανία.

Κτίρια

Ο κτιριακός τομέας ευθύνεται για το 40% της κατανάλωσης ενέργειας. Επείγει η θέσπιση του KENAK, ενώ το Σώμα Ενεργειακών Επιθεωρητών πρέπει να στελεχωθεί και να λειτουργήσει άμεσα.

Μεταφορές

Τα υβριδικά οχήματα, και η εισαγωγή βιοκαυσίμων χαμηλού άνθρακα επιτρέπουν την άμεση εξοικονόμηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Επίσης, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα συνδράμουν στη μείωση εκπομπών και έχουν ενεργειακή απόδοση της τάξης του 90% σε σύγκριση με το 20-30% των βενζινοκίνητων μηχανών και με το 30-40% των κυψελών καυσίμου, των υβριδικών οχημάτων και των ντιζελοκίνητων μηχανών. Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα και οι εξελιγμένες μπαταρίες τους καθιστούν δυνατή την αμφίδρομη ροή ενέργειας από το ηλεκτρικό δίκτυο στο αυτοκίνητο και από το αυτοκίνητο στο δίκτυο.

Μεταφορικές υποδομές

Στη χώρα μας, η προσαρμογή των υφιστάμενων μεταφορικών υποδομών στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες, με ταυτόχρονη διασφάλιση της συνεχούς και ασφαλούς λειτουργίας τους, θα απαιτήσει σημαντικές συ-

μπληρωματικές επενδύσεις. Οι νέες υποδομές μεταφορών και τα αντίστοιχα μεταφορικά μέσα θα πρέπει να σχεδιάζονται εξ αρχής έτσι ώστε να είναι θωρακισμένα έναντι του κλίματος. Σε έναν ορθό σχεδιασμό, όπου συμπεριλαμβάνονται οι χωρικές πτυχές, όπως η χωροθέτηση, θα πρέπει να συνεκτιμώνται οι μελλοντικές κλιματικές συνθήκες.

Ειδικότερα, στον τομέα των μεταφορών, η έμφαση πρέπει να δοθεί στη βελτίωση των υποδομών, στη χρήση βιοκαυσίμων που παράγονται με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον, στην ενεργειακή σήμανση των οχημάτων, στην παροχή κινήτρων για τη χρήση ηλεκτρικών ή υβριδικών οχημάτων και στη βελτίωση των μέσων σταθερής τροχιάς, αλλά και γενικά των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, σε όλη την επικράτεια, στην ενίσχυση της απόσυρσης των παλαιών και ρυπογόνων αυτοκινήτων και στην παροχή κινήτρων για την αντικατάστασή τους με λιγότερο ρυπογόνα.

Σιδηρόδρομος

Το σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας θα πρέπει να μπορεί να ανταγωνιστεί τις αεροπορικές μεταφορές μικρών αποστάσεων. Το ίδιο ισχύει για τα νέα, καθώς και τα υπάρχοντα, πλοία και τα αεροσκάφη που θα κινούνται με καύσιμα χαμηλού άνθρακα. Το σιδηροδρομικό δίκτυο μπορεί να αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό που να υποκαταστήσει το αυτοκίνητο.

Ιδιωτικές και δημόσιες μεταφορές

Η αστική δομή επηρεάζει σημαντικά την οδική κυκλοφορία, όσον αφορά στην ανάγκη για ενέργεια και κατανάλωση ενέργειας. Η χωροταξία ορίζει σε μεγάλο βαθμό τον όγκο και τις ανάγκες της οδικής κυκλοφορίας. Οι νέες περιοχές κατοικίας θα έπρεπε να συγκεντρωθούν γύρω από σιδηροδρομικούς σταθμούς. Οι δημόσιες μεταφορές πρέπει να προωθηθούν μέσω της επένδυσης σε αυτοματοποιημένο σιδηροδρομικό δίκτυο, κυρίως στις πυ-

κνοκατοικημένες περιοχές. Προκειμένου να μειωθούν οι μεταφορές από και προς την εργασία, μπορεί να εφαρμοστούν οι υπηρεσίες ΤΠΕ (Τεχνολογιών, Πληροφορικής και Επικοινωνιών).

Ναυτιλία και αεροπορία

Και οι δύο τομείς δεν υφίστανται περιορισμούς όσον αφορά στις εκπομπές, άρα είναι αναγκαίο να δημιουργηθούν κίνητρα και μια παγκόσμια πολιτική. Η αεροπορική βιομηχανία μπορεί να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση μέσω της χρήσης βελτιωμένων μηχανών και τεχνολογίας ατράκτου. Επίσης, μέσω ανασχεδιασμένων αεροπορικών διαδρομών προκειμένου να μειωθούν οι μακρινές αποστάσεις και έτσι να μειωθούν και τα καύσιμα για τη μεταφορά των φορτίων. Η επιθυμητή λύση είναι η αντικατάσταση των κοντινών αεροπορικών διαδρομών με το σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας.

Ενεργειακή αποδοτικότητα

Για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας απαιτείται μείωση της εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από το πετρέλαιο, καθώς και αύξηση της χρήσης των εναλλακτικών μορφών ενέργειας και καυσίμων. Μια εκστρατεία δημόσιας ενημέρωσης για την εξοικονόμηση ενέργειας και την αποδοτικότητα θα επαυξήσει περαιτέρω τα μέτρα της πολιτικής ενεργειακής αποδοτικότητας και θα αποτελέσει ένα μακροπρόθεσμο εργαλείο για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε σχέση με την κατανάλωση ενέργειας στην Ελλάδα. Η προώθηση πολιτικών για την επίτευξη της ενεργειακής αποδοτικότητας και εξοικονόμησης ενέργειας πρέπει να γίνει στους τομείς των μεταφορών, της βιομηχανίας, των κατοικιών και των υπηρεσιών, με ιδιαίτερη έμφαση στην αυξανόμενη αποδοτικότητα στην τελική χρήση ενέργειας και στην αντικατάσταση καυσίμων με φυσικό αέριο ή τη χρήση ΑΠΕ ή και εναλλακτικών καυσίμων. ▶

Διάθεση απορριμμάτων και αγροτικός τομέας

Έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο ευθύνης για την παραγωγή CH₄. Η ορθολογική διαχείριση των απορριμμάτων και η προώθηση της ανακύκλωσης είναι σημαντικοί παράγοντες. Και εδώ χρειάζεται ενημέρωση του πολίτη και κίνητρα.

Ατμοσφαιρική ρύπανση

Είναι αναγκαία η εκτόνωση και εφαρμογή επιχειρησιακών σχεδίων αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, καθώς και η επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου αντιμετώπισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης για τον έλεγχο των εκπομπών από τις οδικές μεταφορές και τη βιομηχανία. Στόχος η επιτάχυνση της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας.

Τουρισμός

Είναι αναγκαία η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των ανθρώπων του τουριστικού τομέα και η περιβαλλοντική πιστοποίηση των τουριστικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει μέτρα όπως:

- Προσαρμογή των τουριστικών δραστηριοτήτων στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες.
- Μείωση των εκπομπών ΑΦΘ που προέρχονται κυρίως από τις μεταφορές και από τις τουριστικές δραστηριότητες.
- Προαγωγή επενδύσεων σε προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας στον τουρισμό, καθώς και χρήσης ΑΠΕ, έτσι ώστε να μειωθεί το ενεργειακό αποτύπωμα της τουριστικής δραστηριότητας.
- Περιβαλλοντική πιστοποίηση των τουριστικών υπηρεσιών.

Υδατικοί πόροι

Η Οδηγία - πλαίσιο (2000/60) για τα ύδατα παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων, δεν αφορά, όμως, άμεσα την αλλαγή του κλίματος. Μέσα από την εφαρμογή της Οδηγίας θα πρέπει να δημιουργηθούν ισχυρά κίνητρα για τη μείωση της κα-

τανάλωσης νερού και την ορθολογικότερη χρήση του. Η εφαρμογή της, καθυστερεί σε αρκετά κρίσιμα θέματα για τα οποία η χώρα έχει παραπεμφθεί στο ΔΕΚ. Αναγκαίες δράσεις στον τομέα του νερού:

- Δημιουργία εθνικής βάσης υδατικών δεδομένων.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και κυρίως των γεωργών για την ανάγκη εξοικονόμησης νερού.
- Ενεργοποίηση της διαβούλευσης, όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 14 της Οδηγίας 2000/60 για την εφαρμογή της.
- Περιορισμός των απωλειών νερού από τα δίκτυα ύδρευσης, καθώς αυτές φθάνουν ακόμα και το 40% του καταναλισκόμενου νερού.
- Μέτρα για τη λειψυδρία με τη διαχείριση της ζήτησης.
- Επαναχρησιμοποίηση του νερού στη βιομηχανία.
- Ενίσχυση της υδατικής έρευνας.

Ερημοποίηση

Η ερημοποίηση θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η περιοχή της Μεσογείου. Μεταξύ των χωρών που απειλούνται με ερημοποίηση, είναι και η Ελλάδα. Εκτιμάται ότι το 35% του ελληνικού χώρου αντιμετωπίζει υψηλό κίνδυνο ερημοποίησης. Η ανάσχεση των αιτιών που οδηγούν στις πιο πάνω καταστάσεις απαιτούν την εφαρμογή μιας στιβαρής και αποφασιστικής πολιτικής από το κράτος, η οποία να συμβάλει στην αναστροφή της διαδικασίας ερημοποίησης στη χώρα μας και της εξ αυτής επιδείνωσης των υδρολογικών συνθηκών με τη συνεπαγόμενη λειψυδρία.

Ουσιαστική διαβούλευση

Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε η συμμετοχή σε ένα διάλογο για το σχεδιασμό αντιμετώπισης των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή να είναι η ευρύτερη δυνατή, με τη συμβολή όλων των παραγωγικών δυνάμεων, των επιχειρήσεων, των εργαζομένων, των φορέων

της Αυτοδιοίκησης, των πολιτών γενικότερα, καθώς και του δημόσιου τομέα και της κρατικής διοίκησης. Στο πλαίσιο ενός τέτοιου διαλόγου θα ήταν δυνατόν να προωθηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού στα θέματα της κλιματικής αλλαγής, αλλά και να ανταλλάγουν απόψεις και να δοθούν συμβουλές για συνολικές, συντονισμένες στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων αναδιαρθρώσεων και συνοδευτικών μέτρων.

Ανάπτυξη στρατηγικών εφαρμογής

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην εξέταση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην απασχόληση, αλλά και στις επιπτώσεις στα οικονομικά ασθενέστερα στρώματα της κοι-

ωνίας τα οποία είναι και τα πλέον ευάλωτα στις αλλαγές. Ειδικότερα, θα πρέπει:

- (α) να αναλυθεί η κοινωνική πτυχή της κλιματικής αλλαγής, να μελετηθούν και να εξειδικευτούν οι επιπτώσεις των πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στην απασχόληση,
 - (β) να ληφθούν μέτρα για τη δημιουργία απασχόλησης προς αντιστάθμιση των θέσεων εργασίας που χάνονται στο πλαίσιο της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και
 - (γ) να μελετηθούν επιτυχημένες πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί σε άλλες χώρες.
- Όλες οι παραπάνω δράσεις θα πρέπει να διαρθρώνονται τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η καταστροφική κλιματική αλλαγή θα θέσει τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων σε άμεσο κίνδυνο κατά τις επόμενες δεκαετίες. Μόνος δρόμος για να αναστραφεί αυτή η πορεία, είναι η άμεση δράση, τονίζει το TEE στην ανακοίνωσή του, δίνοντας το μήνυμα ότι η απειλή είναι ήδη προ των πυλών και τα δεδομένα στον πλανήτη άκρως ανησυχητικά. Ο κόσμος έχει εισέλθει σε νέα γεωλογική εποχή. Τα τελευταία τρία καλοκαίρια και για μερικές εβδομάδες έκαναν την εμφάνισή τους στο βόρειο ημισφαίριο εκτενείς διάδρομοι ανοικτής θάλασσας γύρω από την Αρκτική, γεγονός που καθιστούσε δυνατό το πέρασμα ενός πλοίου από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό χωρίς να περάσει από τη διώρυγα του Παναμά ή να παραπλεύσει το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας. Κάτι που δεν έχει συμβεί

στην καταγεγραμμένη ιστορία της ανθρωπότητας. Το 2000 ο βραβευμένος με το βραβείο Νόμπελ χημικός Paul Crutzen και ο συνάδελφός του Eugene F. Stoermer συμπέραναν ότι οι αλλαγές, ορατές και μη, που γίνονται ανιληπτικές, άμεσα ή σταδιακά, είναι τόσο έντονες, ώστε ο κόσμος έχει εισέλθει σε μια νέα γεωλογική εποχή, την οποία ονόμασαν Ανθρωπόκαινο. Μόνος δρόμος για να αναστραφεί αυτή η πορεία, είναι η άμεση δράση. Ο Νίκολας

Στερν επισημαίνει ότι η Συνδιάσκεψη της Κοπεγχάγης είναι η σημαντικότερη από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, καθώς η κλιματική αλλαγή είναι ίσως πιο επικίνδυνη από την οικονομική κατάρρευση, αφού θα είναι δύσκολο να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που απορρέουν από αυτήν.

Στερν επισημαίνει ότι η Συνδιάσκεψη της Κοπεγχάγης είναι η σημαντικότερη από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, καθώς η κλιματική αλλαγή είναι ίσως πιο επικίνδυνη από την οικονομική κατάρρευση, αφού θα είναι δύσκολο να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι που απορρέουν από αυτήν.

Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην περιοχή της Μεσογείου και στην Ελλάδα

Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες του UNEP-MAP, στην περιοχή της Μεσογείου οι κλιματικές αλλαγές συντελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα συγκριτικά με άλλες περιοχές του πλανήτη. Η βροχόπτωση στην περιοχή της Μεσογείου αναμένεται να μειωθεί κατά 27% μέσα στα επόμενα χρόνια, ενώ τα καλοκαίρια θα είναι ιδιαίτερα δύσκολα στην Ιταλία, τις ακτές της Αδριατικής, την Ισπανία,

Ο πλανήτης εισέρχεται σε νέα γεωλογική εποχή και απειλούνται εκατομμύρια ανθρώπινες ζωές

την Ελλάδα και τη Βόρεια Αφρική. Η θερμοκρασία της Μεσογείου αυξάνεται με διπλάσιους ρυθμούς από αυτή των ωκεανών και η πρόβλεψη είναι ότι στα επόμενα 90 χρόνια θα αυξηθεί από 2,2 έως 5,1 βαθμούς Κελσίου, με απρόβλεπτες συνέπειες για τα είδη που φιλοξενεί και που αντιστοιχούν στο 7% των θαλάσσιων ειδών, ενώ η επιφάνεια της Μεσογείου αντιστοιχεί μόλις στο 0,8% της συνολικής επιφάνειας των θαλασσών.

Για την Ελλάδα πρόσφατη έρευνα του «WWF Ελλάς», σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών αναφέρει πως την περίοδο 2020-2050 οι συνθήκες στη χώρα θα μεταβληθούν προς το χειρότερο. Ενδεικτικά οι κάτοικοι πόλεων, όπως η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα, η Λαμία και η Λάρισα, θα υφίστανται μέχρι και 20 περισσότερες ημέρες καύσωνα. Σε Λα-

μία, Λάρισα, Βόλο, Θεσσαλονίκη και Αθήνα, η συνολική βροχοπτώση θα μειωθεί, αλλά θα αυξηθούν οι ακραίες βροχοπτώσεις, ενώ προβλέπεται σημαντική αύξηση του κινδύνου εξάπλωσης πυρκαγιάς.

Το «όριο κινδύνου»

Η μέση θερμοκρασία του πλανήτη είναι ήδη κατά 0,8°C υψηλότερη από τη μέση θερμοκρασία της προβιομηχανικής εποχής. Όλες οι επιστημονικές μελέτες δείχνουν ότι αν συνεχιστεί η αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με τους σημερινούς ρυθμούς, τότε η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας θα φτάσει το επικίνδυνο όριο των 2 βαθμών Κελσίου, στη διάρκεια του αιώνα που διανύουμε –ίσως ακόμη και το 2050. Οι 2 βαθμοί Κελσίου αποτελούν πλέον το «όριο κινδύνου».

Το Πρωτόκολλο του Κιότο

Το Πρωτόκολλο ψηφίστηκε το 1997 και τέθηκε σε ισχύ το 2005. Η ισχύς του παύει στο τέλος του 2012. Είναι το πρώτο δεσμευτικό πλαίσιο με ποσοτικοποιημένους στόχους για την αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Στην επικείμενη COP15 στην Κοπεγχάγη θα γίνει προσπάθεια προσδιορισμού της μορφής μιας νέας συμφωνίας (μετά Κιότο) που θα ισχύσει από την 1η Ιανουαρίου του 2013. Η κατεύθυνση είναι η μετά Κιότο δέσμευση να αφορά σε μείωση μέχρι το 2050 τουλάχιστον κατά 50% των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.

Η COP 15

Η Συνδιάσκεψη της Κοπεγχάγης πρέπει να καταλήξει σε μια νομικά δεσμευτική συμφωνία, η οποία θα είναι παγκόσμια, θα αφορά σε όλους τους τομείς της οικονομίας, και θα είναι φιλόδοξη, ώστε να συγκρατηθεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από το όριο κινδύνου των 2 βαθμών Κελσίου, σε σχέση με την προβιομηχανική εποχή. Η παγκόσμια κοινότητα καλείται να διαμορφώσει ένα

νέο παγκόσμιο χρονοδιάγραμμα, με προορισμό την οικονομία των χαμηλών εκπομπών και με στόχο να ανακοπεί η συνεχής αυξητική πορεία των παγκόσμιων εκπομπών, η οποία πρέπει να τεθεί σε τροχιά μειώσεων. Η κορύφωση των παγκόσμιων εκπομπών θα πρέπει να έχει συντελεστεί το αργότερο έως το 2020. Μετά, και έως το 2050, θα πρέπει να ακολουθήσει η μείωσή τους τουλάχιστον κατά 50% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 και περαιτέρω συνεκτική μείωσή τους από εκεί και πέρα.

Οι τρεις άξονες που προτείνει η ΕΕ

1. Οι ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να ηγηθούν της προσπάθειας, μειώνοντας δραστικά τις συνολικές εκπομπές τους, αρχικά κατά 25-40% έναντι των επιπέδων του 1990, μέχρι το 2020, και κατά 80-95% μέχρι το 2050.

2. Οι αναπτυσσόμενες χώρες –προπάλτων δε οι μεγάλες αναδυόμενες οικονομίες– πρέπει να αρχίσουν να επιβραδύνουν όλες μαζί το ρυθμό αύξησης των εκπομπών τους. Ως πρώτο βήμα, θα πρέπει να συγκρατήσουν τις εκπομπές τους, ώστε το 2020 αυτές να διαμορφωθούν σε ένα επίπεδο κατά 15-30% χαμηλότερο εκείνου που θα διαμορφωνόταν σε περίπτωση που δεν λαμβανόταν οποιοδήποτε μέτρο.

3. Οι ανεπτυγμένες χώρες οφείλουν να προσφέρουν στις αναπτυσσόμενες χώρες ουσιαστική χρηματοδοτική και τεχνολογική συνδρομή ώστε να τις βοηθήσουν –ιδίως τις φτωχότερες και τις πλέον ευάλωτες από αυτές–, να θέσουν υπό έλεγχο τις εκπομπές τους και να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή.

Η ΕΕ έχει δεσμευτεί ότι θα προχωρήσει σε μείωση των εκπομπών τους κατά 30% σε σχέση με το 1990, με την προϋπόθεση ότι και άλλες χώρες με υψηλά επίπεδα εκπομπών θα συμφωνήσουν στην Κοπεγχάγη να προβούν σε ανάλογες μειώσεις. Έχει προχωρήσει, όμως, και ένα βήμα παραπέρα, αναλαμβάνοντας αυτόνομα τη δέσμευση να προβεί σε μείωση κατά 20% των εκπομπών της, ανεξάρτητα από το τι θα πράξουν οι υπόλοιπες χώρες. Ως προς τη χρηματοδοτική στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών, η ΕΕ έχει δεσμευτεί να καταβάλει το μερίδιο που της αναλογεί.

Οι εκπομπές των βασικών ρυπαντών			
ΧΩΡΑ	ΕΚΠΟΜΠΕΣ (εκατομμύρια τόνοι)	ΣΤΟΧΟΣ	ΔΕΣΜΕΥΣΗ
ΚΙΝΑ	6.018	?	Η Κίνα έχει δεσμευτεί να μειώσει την ενεργειακή κατανάλωση ανά μονάδα ΑΕΠ κατά 20% στο διάστημα 2005-2010 και να αυξήσει το μερίδιο της ηλιακής και αιολικής ενέργειας επί της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης στο 15% έως το 2020. Με πρόσφατη δήλωσή του, ο πρόεδρος της Κίνας δεσμεύτηκε να μειώσει κατά 45% τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από την καύση ορυκτών καυσίμων ανά μονάδα ΑΕΠ έως το 2020, σε σχέση με τα επίπεδα του 2005.
ΗΠΑ	5.903	17%	Οι στόχοι που θα θέτουν οι ΗΠΑ αφορούν σε μείωση κατά 7% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020, μείωση κατά 30% έως το 2025 και μείωση κατά 83% έως το 2050 –όλα αυτά, όμως, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005.
ΕΕ	3.914	20% έως 30%	Οι «27» έχουν συμφωνήσει να μειώσουν τις συνολικές εκπομπές τους κατά 20% έως το 2020 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, ό,τι και αν συμβεί, και να αυξήσουν το ποσοστό αυτό στο 30% έως την ίδια ημερομηνία, εφόσον υπάρξει συμφωνία στην Κοπεγχάγη.
ΡΩΣΙΑ	1.704	20% έως 25%	Η Μόσχα ανακοίνωσε κατά τη σύνοδο ΕΕ - Ρωσίας πως φιλοδοξεί να μειώσει έως το 2020, κατά 20%-25% τις εκπομπές σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, αναθεωρώντας τον προηγούμενο στόχο του 10-15%.
ΙΝΔΙΑ	1.293	?	Η Ινδία διαθέτει πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, που προβλέπει, μεταξύ άλλων, σημαντική αύξηση της χρήσης της ηλιακής ενέργειας. Προς το παρόν, ωστόσο, δεν δείχνει καμία διάθεση να θέσει κάποιον στόχο.

η οποία εκτρέφει φαινόμενα διαφθοράς, υποκρύπτεται σε ένα πλήθος άλλων τομέων, πράξεων και παραλείψεων που διαμορφώνουν την καθημερινή πρακτική την οποία βιώνει ο Έλληνας πολίτης. Για παράδειγμα, κατά το ΤΕΕ, ενυπάρχει:

- Στη νομοθεσία, καθώς δεν την απλοποιούμε και δεν την κωδικοποιούμε, με συνέπεια κάθε θέμα να επιδέχεται πολλαπλές ερμηνείες και κάθε ερμηνεία να έχει το τμήμά της.

- Στην κύρωση από τη Βουλή σημαντικών συμβάσεων, των οποίων τα «μικρά γράμματα» δεν μπορεί να ελέγξει κανένα κόμμα και βουλευτής, στο ασφυκτικό χρονικό περιθώριο που εκάστοτε καθορίζεται έως τη συζήτησή τους.

- Στην απορρόφηση των πόρων από τα ΚΠΣ, η οποία γίνεται με μόνιμο μέλημα τη μεγιστοποίηση της απορρόφησης και όχι τον τρόπο αξιοποίησής τους για μια ανατροφοδοτούμενη οικονομία.

- Στη γραφειοκρατική δομή του κράτους –ιδίαιτερα ακριβή–, με πολύπλοκη διαχείριση και ο-

ρολογία μυστών, ώστε ο κάθε διαχειριστής να περνά τις επιλογές του ανέλεγκτα.

- Στην απουσία τής εκ των υστέρων αξιολόγησης των προβλέψεων των προϋπολογισμών και των ΚΠΣ. Δεν αποδόθηκαν ποτέ ευθύνες, αφού ποτέ δεν καταγράφηκαν με σαφήνεια οι στόχοι τους, ώστε ο έλεγχος να είναι ευκολότερος και ο εντοπισμός φαινομένων διαφθοράς ευχερέστερος.

- Στο «άβατο», σε ορισμένες περιοχές της Δημόσιας Διοίκησης, δίχως κάτι τέτοιο να επιβάλλεται από οποιοδήποτε κριτήριο ή νόμο.

- Στη μόνιμη, εδώ και χρόνια, επίκληση της κακής διοίκησης, που έχει ως συνέπεια τη διαρκή περαιτέρω απαξίωση και την προσφυγή σε εξωτερικούς συνεργάτες, τους οποίους συνήθως και εκ των υστέρων καταγγέλλουμε για τα συμφέροντα που εξυπηρετήσαν.

- Στη συνεχή -και ως ένα σημείο εύλογη- ανακύκλωση ως μείζονος θέματος των δημόσιων έργων του τρόπου ανάθεσης και της, διά αυτού του τρόπου, υποβάθμισης των ουσιωδών προβλημάτων από την έλλειψη ισχυρής Δημόσιας Διοίκησης: ολοκληρωμένων μελετών, ουσιαστικής επίβλεψης υγιών εργασιακών σχέσεων.

- Στην καταβολή της αμοιβής του ελέγχοντος από τον ελεγχόμενο (με νόμιμες ρυθμίσεις).

- Στην παράκαμψη, με νομιμοφάνεια, του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου στην ανάθεση σημαντικών έργων.

- Στην καθιέρωση τιμολογίων

επίπεδο -υλοποίηση), με εκτεταμένες τροποποιήσεις, συρρίκνωση των εξαιρετικά και άνευ λόγου γραφειοκρατικών διαδικασιών διαχείρισης, πλήρη ηλεκτρονική καταγραφή και παρακολούθηση των διαδικασιών.

- **Την αξιοκρατία στη στελέχωση των δημόσιων υπηρεσιών**, με αναγνώριση του ρόλου που μπορεί να δραματίσει προς αυτή την κατεύθυνση το ΑΣΕΠ, το οποίο θα πρέπει να ενισχυθεί με το ποσοτικά και ποιοτικά αναγκαίο προσωπικό, αλλά και με διευκόλυνση του έργου του, με σαφή κριτήρια ως προς το ρόλο και τα επαγγελματικά δικαιώματα των υποψηφίων προς πρόσληψη.

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ Ε.Δ.

«... ΕΠΙ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ ΤΩΝ ΉΛΩΝ»

Στο άρθρο για τη Συνάντηση Εργασίας του ΤΕΕ με τους πρυτάνεις των Πολυτεχνείων και τους κοσμήτορες των Πολυτεχνικών Σχολών παρουσιάζεται απολύτως αλλοιωμένη η συζήτηση για τη Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών (ΣΕΜΦΕ) του ΕΜΠ. Η πραγματικότητα είναι ότι:

«Διατυπώθηκαν πολλές απόψεις σχετικά με την εγγραφή των αποφοίτων της Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών (ΣΕΜΦΕ) του ΕΜΠ στο ΤΕΕ. Η συζήτηση επικεντρώθηκε, γενικά, στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια σχολή, προκειμένου να έχει το χαρακτήρα Σχολής Μηχανικού και πολλοί από τους συμμετέχοντες εξέφρασαν την αρνητική τους άποψη για το θέμα.

Ο πρύτανης του ΕΜΠ υποστήριξε ότι, ακόμα και για όσους υποστηρίζουν ότι ήταν λάθος η ίδρυση της σχολής, δεν θα πρέπει αυτό να συνδέεται με τη θεσμική αποκατάσταση των αποφοίτων της».

Το λάθος οφείλεται στο ότι δεν κατανοήθηκαν -κατά τη μεταφορά των περιλήψεων των συζητήσεων προς τον αρμόδιο συντάκτη- τρία αρνητικά πρόσημα: Μη ομόφωνη ήταν η άποψη, ο πρύτανης του ΕΜΠ δεν την ενστερνίστηκε και δεν αναφέρθηκε σε λάθος, όσον αφορά τη δημιουργία της.

για υλικά και εργασίες, τα οποία ουδόλως ανταποκρίνονται στις πραγματικές τιμές της αγοράς.

- Στη στρέβλωση της έννοιας των αντικειμενικών αξιών, με αποτέλεσμα από μια μαθηματικά προσδιοριζόμενη παράμετρο, να μετατρέπονται σε εργαλείο πολιτικής σκοπιμότητας.

- Στη συστηματική αποφυγή απόδοσης ευθυνών στους υπαίτιους εργατικών ατυχημάτων.

- Στη δημιουργία συνθηκών εξοντωτικού αθέμιτου ανταγωνι-

σμού για τους μικρομεσαίους ελεύθερους επαγγελματίες.

- Στη διατήρηση του ανορθολογισμού και των στρεβλών εκπαιδευτικών δομών της δημόσιας εκπαίδευσης.

- Στο να υπεισέρχονται συνθήκες υποκειμενικών εκτιμήσεων κατά την είσπραξη των φόρων και των πόρων των ασφαλιστικών ταμείων.

- Στη μετάλλαξη της ουσιαστικής διαβούλευσης σε εικονικό διάλογο.

**ΑΞΙΟΠΙΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ!**

Είσαι Μηχανικός;
Χρειάζεσαι Ασφάλιση για το "βάρος" της
Την προσφέρουμε με ελάχιστο κόστος
και με... εγγύηση Lloyd's!

ΚΟΥΤΙΝΑΣ Α.Ε. Τ: 2106821434 E: info@gkoutinas.gr www.koutinas.gr

Μεσίτες Ασφαλίσεων, Εξουσιοδοτημένοι Ανταποκριτές Lloyd's

